

Misschien vinden al die linkse milieuambtenaren het stiekem wel mooi dat Johan Vollenbroek steeds extremer beleid afdwingt

Posted on 12 september 2026 by Eduard Bomhoff

Bij onwijs klimaat- en natuurbeleid komen de verspilde miljarden voor rekening van de minister van Financiën en dus van ons allemaal. Voor Nederland geldt dat fouten en onzin uit Den Haag nergens zo duur zijn als juist bij deze twee dossiers. Jaarlijks gaat het om miljarden aan misplaatste uitgaven.

Daarom in deze spannende dagen voor Prinsjesdag eerst even vier natuurfeiten rechtzetten:

1. Nederland heeft de EU-afspraken voor reductie van ammoniak ('stikstof', uitstoot van de landbouw) gehaald. Nederland is nu al 20 procent onder het EU-doel voor 2029.
2. Idem voor stikstofdioxide (NO_2) en stikstoftrioxide (NO_3): [45 procent onder het](#)

[afgesproken EU-doel voor 2029.](#)

3. Het doel van 30 procent beschermde natuur geldt voor de hele EU, niet voor iedere afzonderlijke lidstaat. '[Alle lidstaten moeten bijdragen, in de mate van hun mogelijkheden](#)'. Als Nederland, Denemarken en de Duitse deelstaten Bremen en Hamburg voor dit sympathieke doel partneren met de Scandinavische landen, is het dus niet nodig om met dwang Nederlandse boerderijen op te heffen. In Finland is immers al 86 procent van de oppervlakte natuurgebied; in Zweden zelfs nog meer.
4. 'Al bij de vaststelling van de Vogelrichtlijn heeft de wetgever duidelijk gemaakt dat deze niet tot doel heeft [elke afzonderlijke vogel onvoorwaardelijk te beschermen](#)' (Europees Hof van Justitie, 2020).

Eén broedende zwaluw

Deze vier feiten zijn slecht bekend (of worden ontkend) bij onze duizenden milieuambtenaren. Die willen nog steeds boerdenland met dwang omzetten in natuurgebied om de '30 procent natuur' te halen. En zes jaar na de EU-verduidelijking over de vogels leggen zij toch het werk aan de Norgerbrug bij Assen voor maanden stil vanwege één broedende zwaluw.

En een nieuwe uitdaging komt: de EU heeft 'biodiversiteit' aangewezen als het belangrijkste nieuwe doel. Toenmalig minister Christianne van der Wal (VVD) vroeg bureau Berenschot in 2024 om advies. Precies omdat er nu zo veel ambitieuze doelen tegelijk zijn waarschuwden de adviseurs: een route waarbij het Rijk dwingt is kansloos en draagt niet bij aan het vertrouwen in de overheid.

In plaats daarvan suggereerde Berenschot om provincies, waterschappen en ook afzonderlijke natuurgebieden het recht te geven om per gebied eigen regels vast te stellen, ook als die afwijken van de landelijke normen uit de Omgevingswet. Dat kan nu al met artikel 4.6 van die wet, waarin het gaat over maatwerkregels. Per natuurgebied een plan uitvoeren op basis van lokaal onderzoek naar wat nodig is om het alles wat leeft naar de zin te maken. Hebben de vogels rust en kunnen ze genoeg eten vinden? Zijn er voldoende waterplanten om de kwaliteit van het water te beschermen? Enzovoort.

Maar zo mag het niet van PRO en van D66. Die willen niet dat natuurbeschermers per natuurgebied onderzoeken of waterplanten genoeg fosfor absorberen; die willen liever een landelijke strenge wet voor fosfor zodat het door hen gewenste aantal

veeboeren failliet gaat. Die willen ook niet dat we per natuurgebied goed kijken of er wel genoeg voedsel is voor alle soorten vogels, en dan zo nodig hier en daar wat dierlijke mest uitzaaien om de insectenpopulatie te bevorderen. Nee, PRO en D66 handhaven liever een onmogelijke landelijke wet tegen ammoniak waardoor straks in sommige provincies 40 tot 50 procent van de koeien weg moet.

Zo'n nachtmerrie mag geen realiteit worden. En dat hoeft ook niet. Juriste Juliane Kokott, hoogleraar aan de Universiteit van Sankt Gallen (Zwitserland) en advocaat-generaal van het Europese Hof van Justitie zei het al:

‘Het is duidelijk dat een lidstaat als Nederland niet onderworpen kan zijn aan een onvoorwaardelijke verplichting om zijn landbouw plotseling op grote schaal in te perken en ook fors in te grijpen in andere economische ontwikkelingen teneinde de belasting van Natura 2000-gebieden met stikstof tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. Dwingende redenen van groot openbaar belang dienen naar behoren in aanmerking te worden genomen. Deze redenen bestaan enerzijds uit het algemene maatschappelijke belang bij economische ontwikkeling en anderzijds, met name wanneer reeds goedgekeurde activiteiten mogen worden voortgezet, uit het rechtsstatelijke doel, de grondrechten van de betrokken ondernemingen te eerbiedigen’.

Grote schande

Kokott waarschuwt tegen respectloos optreden tegen medeburgers op het platteland en in de vissersdorpen. De PRO/D66-milieuambtenaren moeten zich dat aantrekken, want zij, en niet de EU, veroorzaken de nachtmerrie.

Al in 2018 voorspelde Kokott dat rechtszaken over stikstof op basis van artikel 6, lid 3, van de Habitatrichtlijn voor verdriet zouden zorgen. Met dat artikel wint Johan Vollenbroek te vaak zijn processen. Daarom adviseerde zij toen al dat ‘Nederland volgens artikel 6, lid 4, tweede alinea, de Commissie had moeten raadplegen’. (Let wel: artikel 6, lid 3, stipuleert ‘er mag geen twijfel blijven bestaan over mogelijke achteruitgang van natuur’; artikel 6, lid 4, biedt ruimte voor compenserende maatregelen, eventueel ook in andere natuurgebieden.)

De grote schande van onze PRO/D66-ambtenaren is dat zij nu al acht jaar lang dat advies niet willen opvolgen. De laatste keer dat Nederland gebruik maakte van artikel 6, lid 4, was in 2016 voor de Blankenburgtunnel. Toen verloren prompt de milieulobby's. Daarna heeft Nederland nooit meer dat winnende artikel ingeroepen,

hoewel dat bijvoorbeeld ook het probleem van de veerboot naar Ameland zou oplossen. Waarom niet? Andere landen doen het regelmatig om groen licht te krijgen van het Europese Hof van Justitie (of direct al van de Europese Commissie).

Harde beschuldiging

Ik denk dat veel PRO/D66-ambtenaren de harde lijn van Milieudefensie en Johan Vollenbroek eigenlijk wel mooi vinden en dat ze daarom nooit een beroep doen op artikel 6, lid 4, hoewel het juist voor dergelijke gevallen is bedoeld. Een harde beschuldiging, maar wat is een betere verklaring?

Wynia's Week verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee? [**Doneren kan zo.**](#) **Hartelijk dank!**